

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยจะเสนอตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะนำเสนอไว้ใน ตารางที่ ๓ - ๑๗

๒. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในการพัฒนาชุมชนจะแยกเสนอข้อคิดเห็นแต่ละด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้านสุขภาพอนามัย และด้านการเมืองการปกครอง จะนำเสนอไว้ในตารางที่ ๑๘-๓๐

๓. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา จะนำเสนอไว้ในตารางที่ ๓๑-๓๔

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลในเขตการศึกษา ๙ ตัวอย่างประชากรจำแนกตามสถานภาพด้านต่าง ๆ ดังปรากฏในตารางที่ ๓-๑๗

ตารางที่ ๓ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๗๐	๕๓.๑๓
หญิง	๑๕๐	๔๖.๘๗
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ จะเห็นว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชายมากกว่าหญิง คือ เป็นชาย ร้อยละ ๕๓.๑๓ และเป็นหญิงร้อยละ ๔๖.๘๗

ตารางที่ ๔ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๕๑ - ๖๐ ปี	๒	๐.๖๓
๔๑ - ๕๐ ปี	๖	๑.๘๖
๓๑ - ๔๐ ปี	๔๒	๑๔.๖๔
๒๑ - ๓๐ ปี	๒๖๕	๘๒.๘๒
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	-	-
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในระหว่าง ๒๑-๓๐ ปี คือคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘๒ รองลงมาคืออายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๔

ตารางที่ ๕ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	๑๓๑	๔๐.๙๔
ปาส. หรือเทียบเท่า	๔๐	๑๒.๕๐
พ.ม.	๒	๐.๖๓
ป.กศ.สูงหรือเทียบเท่า	๑๔๖	๔๕.๖๒
ปวช.	๑	๐.๓๑
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิ ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า คือ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๒ รองลงมา มีวุฒิปริญญาตรี คือ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๔

ตารางที่ ๖ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพทางการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	๑๘๕	๕๗.๘๑
มีคู่สมรส	๑๒๙	๔๐.๓๑
แยกกันอยู่กับคู่สมรส	๓	๐.๙๔
หย่า	๓	๐.๙๔
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๖ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นโสด คือ คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๘๑ รองลงมา คือ มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓๑

ตารางที่ ๗ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิลำเนาเดิม

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	๑๔	๔.๓๘
จังหวัดเดียวกับสถานที่ทำงาน	๑๘๗	๖๑.๕๖
จังหวัดอื่น ๆ	๑๐๙	๓๔.๐๖
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๗ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเดียวกับสถานที่ทำงาน คือ คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๖ รองลงมา มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ คือ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๖

ตารางที่ ๘ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพทางราชการ

สถานภาพทางราชการ	จำนวน	ร้อยละ
เริ่มรับราชการที่โรงเรียนนี้ เป็นแห่งแรก	๒๒๖	๗๐.๖๓
ขอย้ายหรือโอนมาจากโรงเรียนอื่น	๔๓	๒๙.๐๖
กำลังทดลองปฏิบัติราชการ	๑	๐.๓๑
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๘ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เริ่มรับราชการที่โรงเรียนที่ได้รับแบบสอบถามเป็นแห่งแรก คือ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๓ รองลงมา ขอย้ายหรือโอนมาจากโรงเรียนอื่น คือ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๖

ตารางที่ ๙ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามงานพิเศษในโรงเรียนที่ทำงานนอกเหนือจากการสอน

งานพิเศษที่ทำงานนอกเหนือจากการสอน*	จำนวน	ร้อยละ
ฝ่ายธุรการ	๖๙	๒๑.๕๖
ฝ่ายปกครอง	๓๙	๑๒.๑๙
ฝ่ายวิชาการ-วัดผล	๖๑	๑๙.๐๖
ฝ่ายแนะแนว	๕๗	๑๘.๖๙
ฝ่ายบริการ	๔๘	๑๕.๐๐
ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน	๕๙	๑๘.๓๑
ห้องสมุด	๓๐	๙.๓๘
สอนซ่อม เสริม	๑๒๔	๓๘.๗๕
กิจกรรมสหกรณ์	๒๐	๖.๒๕
ไม่มีงานพิเศษ	๓	๐.๙๔

หมายเหตุ * เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๘ จะเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีงานพิเศษทำนอกเหนือจากการสอนประจำ งานพิเศษที่ทำมากที่สุด คือ สอนซ่อมเสริม คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๕ รองลงมา คือ ฝ้ายดูรการ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๖

ตารางที่ ๑๐ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนชั่วโมง/สัปดาห์ ที่ครูทำงานพิเศษในโรงเรียนนอกเหนือจากการสอน

จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า ๒๐ ชั่วโมง	๑๔	๔.๓๘
๑๖ - ๒๐ ชั่วโมง	๖๘	๒๑.๒๕
๑๑ - ๑๕ ชั่วโมง	๕๗	๑๗.๘๑
๖ - ๑๐ ชั่วโมง	๓๘	๑๒.๑๘
๑ - ๕ ชั่วโมง	๑๐๖	๓๓.๑๓
ไม่ได้ทำเลย	๓๖	๑๑.๒๕
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๐ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีจำนวนชั่วโมง/สัปดาห์ในการทำงานพิเศษในโรงเรียนนอกเหนือจากการสอนอยู่ระหว่าง ๑ - ๕ ชั่วโมง คือ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑๓ รองลงมา ใช้เวลาในการทำงานพิเศษอยู่ระหว่าง ๑๖-๒๐ ชั่วโมง คือ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๕

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการใช้เวลาว่าง

การใช้เวลาว่าง *	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยครอบครัวประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้พิเศษ	๑๐๙	๓๔.๐๖
ทำสวนครัว	๑๐๐	๓๑.๒๕
นั่งตามร้านค้าแฟ	๘	๒.๕
อ่านหนังสือพิมพ์	๑๘๘	๕๘.๗๕
เข้าสโมสร	๖	๑.๘๘
ตกปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม	๙๒	๒๘.๗๕
เล่นกีฬา	๑๙	๕.๙๔
อ่านตำราเรียนเพิ่มเติม	๕	๑.๕๗
ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	๘	๑.๒๕
ไม่ได้ทำอะไรเลย	๓๐	๙.๓๘

หมายเหตุ * เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์

คือ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๗๕ รองลงมาใช้เวลาว่างในการช่วยครอบครัวประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้

พิเศษ คือ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๒ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามงานที่ทำ เพื่อหารายได้พิเศษ นอกเหนือจากการทำงานประจำในโรงเรียน

ลักษณะงานที่ทำ เพื่อหารายได้พิเศษ *	จำนวน	ร้อยละ
สอนพิเศษ	๓๐	๔.๓๘
ค้าขาย	๕๒	๑๖.๒๕
ทำนา	๒๕	๗.๘๑
ทำสวน	๓๔	๑๐.๕๔
ทำไร่	๑๕	๔.๖๙
เลี้ยงสัตว์	๔๑	๒๔.๕๔
ไม่ได้ทำอะไรเลย	๔๖	๓๐.๐๐

หมายเหตุ * เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๒ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีงานทำ เพื่อหารายได้พิเศษ นอกเหนือจากการทำงานประจำในโรงเรียน งานพิเศษที่ทำมากที่สุด คือ การเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๔ รองลงมาคือการค้าขาย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๕ แต่เมื่อพิจารณาจำนวนผู้ไม่มีงานทำเพื่อหารายได้พิเศษนอกเหนือจากการทำงานประจำในโรงเรียนแล้ว ปรากฏว่ามีจำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๓ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพที่เคยทำก่อนรับราชการครู

อาชีพที่เคยทำก่อนรับราชการครู	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยประกอบอาชีพมาก่อน	๑๙๗	๖๑.๕๖
เป็นครูโรงเรียนราษฎร์	๔๒	๑๓.๑๓
รับราชการด้านอื่น ๆ	๔	๒.๘๑
ลูกจ้าง	๔๓	๑๓.๔๔
ค้าขาย	๒๕	๗.๘๑
ทำสวน	๔	๑.๒๕
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๓ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพมาก่อน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๖ รองลงมาเคยเป็นลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๔ และเคยเป็นครูโรงเรียนราษฎร์ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๓

ตารางที่ ๑๔ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโอกาสในการช่วยราชการพิเศษ

โอกาสในการช่วยราชการพิเศษ *	จำนวน	ร้อยละ
เป็นสมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดน	๖	๑.๘๘
เป็นสมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติ	๑๓	๔.๐๖
เป็นลูก เลือชาวบ้าน	๖๐	๑๘.๗๕
เป็นสมาชิกรักษาสถาผลประโยชน์ของวัด	๗	๒.๑๙
เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน	๒๐	๖.๒๕
เป็นกรรมการศูนย์พัฒนา เด็ก เล็ก	๘	๒.๕๐
เป็นวิทยากรของชุมชน	๒๒	๖.๘๘
เป็นที่ปรึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของชุมชน	๘๐	๒๕.๐๐
ไม่ได้เป็นอะไร เลย	๑๔๐	๔๓.๗๕

หมายเหตุ * เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีโอกาช่วยราชการพิเศษมากกว่า ผู้ที่ไม่มีโอกาสช่วยงานอื่นใดเลย และเมื่อจำแนกโอกาสในการช่วยราชการพิเศษด้านต่าง ๆ ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของชุมชน คือ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ รองลงมาเป็นลูกเสือชาวบ้าน คือ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๕

ตารางที่ ๑๕ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโอกาสในการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน

โอกาสในการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
บ่อย	๕๗	๑๗.๘๑
พอสมควร	๑๗๓	๕๔.๐๖
น้อยครั้ง	๘๕	๒๖.๕๗
ไม่เคยเลย	๕	๑.๕๖
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๕ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีโอกาในการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนพอสมควร คือ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐๖ รองลงมามีโอกาสในการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนน้อยครั้ง คือ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๗

ตารางที่ ๑๖ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการช่วยงาน เทศกาลสำคัญประจำปีของชุมชน

การช่วยงาน เทศกาลสำคัญประจำปีของชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ทุกครั้ง	๑๔๒	๔๔.๓๘
แล้วแต่โอกาส	๑๕๕	๔๘.๔๔
แล้วแต่ผู้บังคับบัญชา	๒๑	๖.๕๖
ไม่เคยเลย	๒	๐.๖๑
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๖ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ช่วยงาน เทศกาลสำคัญประจำปี ของชุมชนแล้วแต่โอกาส คือ คิด เป็นร้อยละ ๔๘.๔๔ รองลงมาช่วยงาน เทศกาลสำคัญประจำปีของ ชุมชนทุกครั้ง คือ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓๘

ตารางที่ ๑๗ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความรู้และความ เข้าใจในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เหมาะสมที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ก. คือการปกครองที่ไม่ควรมีรัฐหรือองค์การการเมือง เข้ามามีบทบาทใน การควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์	๗	๒.๑๙
ข. คือการปกครองที่ให้ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพได้แต่อยู่ในขอบ เขตจำกัด โดยข้อบัญญัติของกลุ่มหรือคณะบุคคล	๑๐๘	๓๓.๗๕
ค. คือการปกครองที่ให้ความสำคัญกับ เรื่องความมั่นคงของชาติบ้าน เมือง โดยส่งเสริมให้ผู้นำมีอำนาจเด็ดขาด	๙	๒.๘๑
ง. คือการปกครองที่อำนาจอธิปไตย เป็นของราษฎรหรือการปกครองที่ยอม รับความคิดเห็นของประชาชนส่วนมาก*	๑๙๖	๖๑.๒๕
รวม	๓๒๐	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ * คำตอบที่ถูกต้องที่สุด

จากตารางที่ ๑๗ จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้และความ เข้าใจในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย ถูกต้อง คือ คิด เป็นร้อยละ ๖๑.๒๕

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลที่อยู่นอกโครงการโรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาชนบทเกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน ด้าน เศรษฐกิจ และอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้านสุขภาพอนามัยและด้านการเมือง การปกครอง จะปรากฏในตารางที่ ๑๘-๓๐

ตารางที่ ๑๘ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบล เกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน

ข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
๑. ครูและโรงเรียนมัธยมระดับตำบลอยู่ใกล้ชีวิตชุมชนควรมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนด้วย	๔.๔๕	๐.๗๕	มาก
๒. ครูควรมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์และส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันในการพัฒนาตนเอง	๔.๒๐	๑.๐๐	มาก

จากตารางที่ ๑๘ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยในระดับมากกว่าครูและโรงเรียนมัธยมระดับตำบลควรมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนด้วยและควรมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์และส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันในการพัฒนาตนเอง

ตารางที่ ๑๙ จำนวนและร้อยละของผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนในสถานศึกษา

ข้อคิดเห็น	เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติ		
	N	จำนวน	ร้อยละ
๑. ครูและโรงเรียนมัธยมระดับตำบลอยู่ใกล้ชีวิตชุมชนชนบทควรมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนด้วย	๓๒๐	๗๐	๒๑.๘๘
๒. ครูควรมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์และส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันในการพัฒนาตนเอง	๓๒๐	๑๔๓	๔๔.๖๘

จากตารางที่ ๑๙ จะเห็นว่าครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลจำนวนน้อย ($\bar{x} = ๓๓.๒๔$) ที่เห็นว่า ครูและโรงเรียนยังไม่มี การปฏิบัติหน้าที่ด้านพัฒนาชุมชนและยังไม่มีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์และส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันในการพัฒนาตนเอง

ตารางที่ ๒๐ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับ ตำบลเกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ

ข้อคิดเห็นด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	
๓. การบริการให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ด้านการ เกษตรและอื่น ๆ ในการ ประกอบอาชีพแก่นัก เรียนและประชาชน	๓.๙๕	๐.๙๔	มาก
๔. การมีส่วนร่วมในการผลิต จัดหา หรือแนะนำแหล่งผลิตปุ๋ย เชื้อ- เห็ด พันธุ์ปลา ยาปราบศัตรูพืชแก่นัก เรียนและประชาชน	๓.๙๔	๑.๑๐	มาก
๕. สนับสนุนการผลิตและการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ เช่น การผลิต เครื่องจักสานหรือศิลปหัตถกรรมอื่น ๆ	๔.๑๕	๑.๐๖	มาก
๖. ฝึกอาชีพให้กับแม่บ้าน เพื่อ เพิ่มพูนรายได้ให้กับครอบครัวและขจัด การว่างงาน เช่นฝึกอาชีพการใช้ฝีมือต่าง ๆ	๔.๐๒	๑.๐๘	มาก
๗. ส่ง เสริมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อ เพิ่มรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น	๔.๐๑	๑.๐๘	มาก
๘. จัดกิจกรรมสนับสนุนเรื่อง เศรษฐกิจ เช่น จัดนิทรรศการเกี่ยวกับ การจัดระบบเศรษฐกิจที่ดีในประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางแก่นัก เรียนและประชาชนในการปรับปรุงระบบ เศรษฐกิจในท้องถิ่น ของตน	๔.๐๘	๑.๐๕	มาก
๙. การจัดหน่วยสาธิตในโรงเรียน เกี่ยวกับการบริการด้าน เกษตร และอื่น ๆ	๔.๐๐	๑.๐๖	มาก
๑๐. การบริการนอกโรงเรียน เช่น การบริการรักษาโรคสัตว์และ ตอนสัตว์ โดยร่วมมือกับสัตวแพทย์อำเภอหรือตำบล	๓.๙๗	๑.๑๓	มาก

ตารางที่ ๒๐ คำ เฉลี่ยและส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับ
ตำบล เกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ (ต่อ)

ข้อคิดเห็นด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
๑๑. การจัดสหกรณ์ร้านค้า เป็นแบบอย่างแก่นัก เรียนและ ประชาชน	๔.๓๐	๑.๐๗	มาก
๑๒. การจัดตลาดนัดจำหน่ายผลผลิตของนัก เรียนและ ประชาชน เป็นครั้งคราว	๓.๘๘	๑.๑๘	มาก
๑๓. เป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อจำหน่ายผลผลิตในชุมชน เพื่อจัดการ เออาร์ด เอเอ เปรียบจากพ่อค้าคนกลาง	๓.๗๘	๑.๒๓	มาก
๑๔. ติดตามข้อมูล เกี่ยวกับตลาดแรงงาน เพื่อ เสนอแนะ ให้นัก เรียนและประชาชนในชุมชนทราบความ เคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาชีพ	๓.๘๐	๑.๑๘	มาก
๑๕. มีส่วนร่วมในการทำวิจัย เกี่ยวกับท้องถิ่นและนำผล การวิจัยมาใช้ให้ เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นตนเอง เช่น โครงการวิจัยทางเกษตร โครงการนำ มูลสัตว์มาเป็นเชื้อเพลิง โครงการการศึกษา นอกโรงเรียน เป็นต้น	๓.๗๖	๑.๒๐	มาก

จากตารางที่ ๒๐ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีความ เห็นเกี่ยวกับ
หน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ ในระดับมาก

ตารางที่ ๒๑ คำร้อยละและลำดับของผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและ อาชีพในสถานศึกษา

ข้อคิดเห็นด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ	เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติ		
	น	จำนวน	ร้อยละ ลำดับที่
๓. การบริการให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ด้านการ เกษตรและอื่น ๆ ในการประกอบอาชีพแก่นัก เรียนและประชาชน	๓๒๐	๑๗๗	๕๕.๓๑ ๑๒
๔. มีส่วนร่วมในการผลิต จัดหาหรือแนะนำแหล่งผลิต ปุ๋ย เชื้อเห็ด พันธุ์ปลา ยาปราบศัตรูพืช แก่ นัก เรียนและประชาชน	๓๒๐	๒๐๗	๖๔.๖๘ ๑๐
๕. สนับสนุนการผลิตและการนำทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การผลิตเครื่อง จักสาน หรือศิลปหัตถกรรมอื่น ๆ	๓๒๐	๒๐๐	๖๒.๕๐ ๑๑
๖. ฝึกอาชีพให้กับแม่บ้าน เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับ ครอบครัวและขจัดความว่างงาน เช่น ฝึกอาชีพ การใช้ฝีมือต่าง ๆ	๓๒๐	๒๔๗	๗๗.๑๘ ๕
๗. ส่ง เสริมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อเพิ่มรายได้ของ ประชาชนในท้องถิ่น	๓๒๐	๒๓๖	๗๓.๗๘ ๘
๘. จัดกิจกรรมสนับสนุน เรื่อง เศรษฐกิจ เช่น จัด นิทรรศการ เกี่ยวกับอาชีพในชุมชนให้ความรู้ เกี่ยวกับการจัดระบบ เศรษฐกิจที่ดีในประ เทศ ต่าง ๆ เพื่อ เป็นแนวทางแก่นัก เรียนและประชาชน ในการปรับปรุงระบบ เศรษฐกิจในท้องถิ่นตน	๓๒๐	๒๓๐	๗๑.๘๗ ๘
๙. จัดหน่วยสาธิตในโรง เรียน เกี่ยวกับการบริการ ด้าน เกษตรและอื่น ๆ	๓๒๐	๒๔๒	๗๕.๖๒ ๖

ตารางที่ ๒๑ คำร้อยละและลำดับของผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพในสถานศึกษา (ต่อ)

ข้อคิดเห็นด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ	เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติ			
	N	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
๑๐. การบริการนอกโรงเรียน เช่น บริการรักษาโรค-สัตว์และตอนสัตว์โดยร่วมมือกับสัตวแพทย์อำเภอและตำบล	๓๒๐	๒๖๖	๘๓.๑๒	๒
๑๑. จัดสหกรณ์ร้านค้า เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและประชาชน	๓๒๐	๑๐๗	๓๓.๔๔	๑๓
๑๒. การจัดตลาดนัดจำหน่ายผลผลิตของนักเรียนและประชาชน เป็นครั้งคราว	๓๒๐	๒๓๔	๗๔.๖๘	๗
๑๓. เป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้ชุมชน เพื่อขจัดการเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง	๓๒๐	๒๘๓	๘๘.๔๔	๑
๑๔. ติดตามข้อมูล เกี่ยวกับตลาดแรงงาน เพื่อเสนอแนะให้นักเรียนและประชาชนทราบความเคลื่อนไหวของอาชีพ	๓๒๐	๒๕๒	๗๘.๗๕	๔
๑๕. มีส่วนร่วมในการทำวิจัยท้องถิ่นและนำผลการวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นตนเอง เช่น โครงการวิจัยทางการเกษตร โครงการนำมูลสัตว์มาเป็นเชื้อเพลิง โครงการการศึกษาออกโรงเรียน เป็นต้น	๓๒๐	๒๔๖	๘๐.๐๐	๓

จากตารางที่ ๒๑ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๐.๗๒) มีความเห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพมากกว่า เห็นว่าได้มีการปฏิบัติแล้ว เมื่อพิจารณากิจกรรมที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อที่ได้ลำดับที่ ๑ ซึ่งได้แก่

การเป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อแหล่งจำหน่ายผลผลิตให้ชุมชน เพื่อขจัดการ เอารัด เอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง สำหรับจำนวนผู้ที่เห็นว่ายังไม่มี การปฏิบัติกิจกรรมในข้อนี้มีจำนวน ๒๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๔๔ ส่วนกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีการปฏิบัติมากที่สุดในด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ คือ ข้อที่ได้ลำดับที่ ๑๕ ซึ่งได้แก่ การจัดสหกรณ์ร้านค้า เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและประชาชน ซึ่งมีจำนวนผู้เห็นว่ายังไม่มี การปฏิบัติกิจกรรมนี้ ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๔

ตารางที่ ๒๒ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับ ตำบลเกี่ยวกับหน้าที่ของครูในการพัฒนาชุมชนด้านสังคมและวัฒนธรรม

ข้อคิด เห็นด้านสังคมและวัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
๑๖. ทำตัว เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านค่านิยมและการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนนิยมศรัทธา เพื่อ เป็นการปลูกฝังสิ่งที่ดีงามแก่นักเรียนและประชาชน เช่น การนิยมใช้ของไทย เป็นต้น ๔.๓๗	๐.๘๗		มาก
๑๗. การปลูกฝังให้นักเรียน เป็นคนที่มีคุณธรรม เช่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่สู้งานในวัดถุนิยม หลีกเลี้ยง อบายมุข เพื่อ เตรียมนักเรียนให้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป	๔.๖๑	๐.๗๐	มากที่สุด
๑๘. การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่าง เด็กกับชุมชนของตนเอง เช่น การจัดทัศนศึกษา จัดค่ายพัฒนาชุมชนในฤดูร้อน	๔.๒๑	๐.๘๒	มาก
๑๙. การเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียนและประชาชนด้วยการพูด การเขียน การค้นคว้าวิจัยในเรื่องการ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมหรือสถาบันในชุมชน เพื่อที่จะนำความรู้ นั้นไปปฏิบัติและแก้ไข ปัญหาของชุมชนได้ถูกต้อง	๔.๐๘	๐.๘๒	มาก

ตารางที่ ๒๒ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับ
ตำบลเกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้านสังคมและวัฒนธรรม (ต่อ)

ข้อคิดเห็นด้านสังคมและวัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
๒๐. ส่งเสริมการสร้างสาธารณประโยชน์แก่ประชาชนใน ท้องถิ่น เช่น สร้างฝาย อ่างเก็บน้ำ สนามกีฬา ห้องสมุดประชาชน ฯลฯ	๓.๘๔	๑.๑๗	มาก
๒๑. การทำประเพณีท้องถิ่น บุคคลสำคัญ ปุชนิยสถาน ประเพณี นิทาน และ เพลงพื้นบ้าน	๓.๘๑	๑.๑๕	มาก
๒๒. ส่งเสริมการจัดพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการ ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น	๓.๗๘	๑.๑๔	มาก
๒๓. การจัดบริการอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ในงานพิธีต่าง ๆ ของท้องถิ่น	๓.๘๔	๑.๑๓	มาก
๒๔. การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ของท้องถิ่น	๔.๒๕	๐.๘๐	มาก

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้านสังคมและวัฒนธรรมในระดับมาก ยกเว้นข้อ
คิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนที่มีความดีธรรม เช่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่
ฝ่าฝืนในวินัย หลักเสียงอบายมุข เพื่อเตรียมนักเรียนให้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป ข้อนี้มีระดับ
ความคิดเห็นในระดับที่เห็นด้วยมากที่สุด

ตารางที่ ๒๓ ค่าร้อยละและลำดับที่ของผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านสังคมและวัฒนธรรมในสถานศึกษา

ข้อคิด เห็นด้านสังคมและวัฒนธรรม	เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติ			
	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่	
๑๖. ทำตัว เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านค่านิยมและการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนนิยมศรัทธา เพื่อ เป็นการปลูกฝังสิ่งที่ตั้งามแก่นัก เรียนและประชาชน เช่น การนิยมใช้ของไทย เป็นต้น	๓๒๐	๘๔	๒๖.๒๕	๘
๑๗. การปลูกฝังให้นัก เรียน เป็นคนที่มีคุณธรรม เช่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่ฝ่าฝืนในวัฒนธรรม หลัก เลี่ยงอบายมุข เพื่อ เตรียมตัวนักเรียนให้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป	๓๒๐	๔๓	๑๓.๔๗	๙
๑๘. การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่าง เด็กกับชุมชนของตนเอง เช่น การจัดทัศนศึกษา การจัดค่ายพัฒนาชุมชนในฤดูร้อน	๓๒๐	๑๔๑	๔๔.๐๖	๖
๑๙. การเผยแพร่ความรู้แก่นัก เรียนและประชาชนด้วยการพูด การเขียน การค้นคว้าวิจัยใน เรื่องการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมหรือสถาบันในชุมชน เพื่อที่จะนำความรู้นั้นไปปฏิบัติและแก้ไข้ปัญหาชุมชนได้ถูกต้อง	๓๒๐	๑๔๖	๔๕.๖๓	๕
๒๐. ส่ง เสริมการสร้างสาธารณประโยชน์ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น สร้างฝาย อ่างเก็บน้ำ สนามกีฬา ห้องสมุดประชาชน ฯลฯ	๓๒๐	๒๑๙	๖๘.๔๔	๓
๒๑. ทำประวัติท้องถิ่น บุคคลสำคัญ ปูชนียสถาน ประเพณีนิทาน และ เพลงพื้นบ้าน	๓๒๐	๒๗๒	๘๕.๐๐	๑

ตารางที่ ๒๓ คำร้อยละและลำดับของผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านสังคมและวัฒนธรรมในสถานศึกษา (ต่อ)

ข้อคิดเห็นด้านสังคมและวัฒนธรรม	เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติ			
	N	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
๒๒. ส่งเสริมการจัดพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น	๓๒๐	๒๗๒	๗๘.๗๕	๒
๒๓. การจัดบริการอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ในงานพิธีต่าง ๆ ของท้องถิ่น	๓๒๐	๑๕๐	๔๖.๘๘	๔
๒๔. การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ของท้องถิ่น	๓๒๐	๑๐๕	๓๒.๘๑	๗

จากตารางที่ ๒๓ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนน้อยที่มีความเห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยพิจารณาจากระดับของคำร้อยละของผู้ที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติ คำร้อยละส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ แสดงว่ากิจกรรมพัฒนาชุมชนในด้านนี้มีการปฏิบัติมากกว่าไม่ปฏิบัติ สำหรับกิจกรรมที่เห็นว่ามี การปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อที่ได้ลำดับ ๕ ซึ่งได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนที่มุงุณธรรม เช่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่ฝ่าฝืนในวัตถุ หลีกเลี้ยงอบายมุข เพื่อเตรียมนักเรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป ซึ่งมีจำนวนผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติเป็นจำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๗ ส่วนกิจกรรมที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติเป็นอันดับ ๑ ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับ การทำประวัติท้องถิ่น บุคคลสำคัญ ปูนียสถาน ประเพณี นิทานและเพลงพื้นบ้าน ซึ่งมีจำนวนผู้ที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติ ๒๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๐๐

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๔ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับ
ตำบลเกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษาและนันทนาการ

ข้อคิดเห็นด้านการศึกษาและนันทนาการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
๒๕. ส่งเสริมการอ่านออก เขียนได้ของประชาชนโดยการ เปิดสอนนอก เวลาราชการและการให้บริการห้องสมุด โรงเรียนแก่ประชาชนทั่วไป	๔.๑๔	๑.๐๘	มาก
๒๖. การให้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดประชุมอบรม และการจัดงานต่าง ๆ	๔.๐๘	๑.๑๐	มาก
๒๗. การจัดดนตรีและการละเล่นร่วมกับกิจกรรมของท้องถิ่น	๔.๐๑	๑.๑๒	มาก
๒๘. การจัดอบรมการเล่นดนตรี การขับร้องพ็อนรำและ กีฬาแก่ประชาชนทั่วไป	๔.๐๑	๑.๑๔	มาก
๒๙. การให้บริการในการใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการ เล่นกีฬาและออกกำลังกาย	๔.๒๙	๐.๘๙	มาก
๓๐. การให้บริการโดยการจัดสถานที่พักผ่อนและสนาม เด็กเล่น	๓.๙๒	๑.๐๔	มาก

จากตารางที่ ๒๔ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยเกี่ยวกับ
หน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษาและนันทนาการ ในระดับมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๕ คำร้อยละและลำดับของผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา
และนันทนาการในสถานศึกษา

ข้อคิดเห็นด้านการศึกษาและนันทนาการ	เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติ			
	N	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
๒๕. ส่งเสริมการอ่านออก เขียนได้ของประชาชนโดยการ เปิดสอนนอก เวลาราชการและให้บริการห้องสมุด โรงเรียนแก่ประชาชนทั่วไป	๓๒๐	๒๓๖	๗๓.๗๕	๑
๒๖. การให้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดประชุม อบรมและการจัดงานต่าง ๆ	๓๒๐	๑๒๐	๓๗.๕๐	๕
๒๗. การจัดดนตรีและการละเล่นร่วมกับกิจกรรมของ ท้องถิ่น	๓๒๐	๑๖๓	๕๐.๙๔	๔
๒๘. การจัดอบรมการเล่นดนตรี การขับร้องพื้นบ้าน และกีฬาแก่ประชาชนทั่วไป	๓๒๐	๒๑๒	๖๖.๒๕	๓
๒๙. การให้บริการในการใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการ เล่นกีฬาและออกกำลังกาย	๓๒๐	๑๑๙	๓๖.๑๙	๖
๓๐. การให้บริการโดยการจัดสถานที่พักผ่อนและสนาม เด็กเล่น	๓๒๐	๒๑๓	๖๖.๕๖	๒

จากตารางที่ ๒๕ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่ (๗๓.๗๕%) มีความคิดเห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนในด้านการศึกษาและนันทนาการมากกว่าเห็นว่าได้มีการปฏิบัติแล้ว เมื่อพิจารณากิจกรรมที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อที่ได้ลำดับที่ ๑ ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมการอ่านออก เขียนได้ของประชาชนโดยการ เปิดสอนนอก เวลาราชการและการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนแก่ประชาชนทั่วไป สำหรับจำนวนผู้ที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมในข้อนี้มีจำนวน ๒๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๗๕ ส่วนกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีการปฏิบัติมากที่สุดในด้านการศึกษาและนันทนาการ คือข้อที่ได้ลำดับที่ ๖ ได้แก่การให้บริการในการใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย มีจำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๐

ตารางที่ ๒๖ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับ
ตำบล เกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้านสุขภาพอนามัย

ข้อคิดเห็นด้านสุขภาพอนามัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
๓๑. การจัดกิจกรรม เผยแพร่ด้วยการบริการ เอกสารและ อุปกรณ์ในการวางแผนครอบครัว	๓.๗๗	๑.๑๐	มาก
๓๒. การจัดกิจกรรมและบริการด้านการป้องกันโรคติดต่อ เช่น การปลูกฝี ฉีดวัคซีน	๓.๕๕	๑.๑๑	มาก
๓๓. การบริการยาสามัญประจำบ้านและการปฐมพยาบาล	๓.๘๔	๑.๑๗	มาก
๓๔. การให้บริการน้ำสะอาด เช่นที่เก็บน้ำฝน การชุดบ่อ น้ำบาดาล และการสร้างประปาหมู่บ้าน	๓.๓๔	๑.๑๘	มาก
๓๕. การบริการด้านสุขภาพ เช่น จัดกิจกรรมนักเรียน อาสาสมัครในการปรับปรุงและพัฒนาสุขภาพของ ชุมชน	๓.๕๘	๑.๐๓	มาก

จากตารางที่ ๒๖ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีความ เห็นด้วย
เกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้านสุขภาพอนามัยในรูปแบบต่าง ๆ ในระดับมาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๗ ค่าร้อยละและลำดับของผู้ที่เห็นว่ายังไม่มี การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านสุขภาพอนามัยในสถานศึกษา

ข้อคิด เห็นด้านสุขภาพอนามัย	เห็นว่ายังไม่มี การปฏิบัติ			
	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่	
๓๑. การจัดกิจกรรม เผยแพร่ด้วยการบริการ เอกสารและอุปกรณ์ในการวางแผนครอบครัว	๓๒๐	๒๔.๒	๓๕.๖๒	๑
๓๒. การจัดกิจกรรมและบริการด้านการป้องกันโรคติดต่อ เช่น การปลูกฝี ฉีดวัคซีน	๓๒๐	๑๓.๓	๕๔.๐๖	๕
๓๓. การบริการยาสายัญประจำบ้านและการปฐมพยาบาล	๓๒๐	๒๒.๖	๓๐.๖๓	๒
๓๔. การให้บริการน้ำสะอาด เช่นที่เก็บน้ำฝน การชุบอบบาดาลและการสร้างประปาหมู่บ้าน	๓๒๐	๑๘.๐	๕๖.๒๕	๔
๓๕. การบริการด้านสุขภาพ เช่น จัดกิจกรรมนักเรียนอาสาสมัครในการปรับปรุงและพัฒนาสุขภาพของชุมชน	๓๒๐	๒๒.๑	๖๘.๐๖	๓

จาก ตารางที่ ๒๗ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๕.๑๒) มีความคิดเห็นว่า ยังไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนด้านสุขภาพอนามัยมากกว่า เห็นว่า ได้มีการปฏิบัติแล้ว เพื่อพิจารณากิจกรรมที่เห็นว่ายังไม่มี การปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อที่ได้ลำดับที่ ๑ ซึ่งได้แก่ การจัดกิจกรรม เผยแพร่ด้วยการบริการ เอกสารและอุปกรณ์ในการวางแผนครอบครัว สำหรับ จำนวนผู้ที่เห็นว่ายังไม่มี การปฏิบัติกิจกรรมในข้อนี้มีจำนวน ๒๔๒ คน คิด เป็นร้อยละ ๓๕.๖๒ ส่วน กิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีการปฏิบัติมากที่สุดในด้านสุขภาพอนามัย คือ ข้อที่ได้ลำดับที่ ๕ ซึ่งได้แก่การจัดกิจกรรมและบริการด้านการป้องกันโรคติดต่อ เช่น การปลูกฝี ฉีดวัคซีน มีจำนวน ผู้ตอบ ๑๑๘ คน คิด เป็นร้อยละ ๓๗.๑๘

ตารางที่ ๒๘ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับ
ตำบลเกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้านการ เมืองการปกครอง

ข้อคิดเห็นด้านการ เมืองการปกครอง	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D	แปลความ
๓๖. เผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข แก่นักเรียนและประชาชน ด้วยการ เป็นวิทยากรบรรยายความรู้ทางการ เมืองการ ปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อนำไปใช้ ในการปกครองในท้องถิ่นของตน	๔.๒๗	๐.๘๖	มาก
๓๗. ชี้แจงให้นักเรียนและประชาชน เข้าใจกลไกในการ ทำงานของระบบราชการและการปรับปรุงแก้ไขที่ รัฐบาลกำลังทำอยู่ เพื่อก่อให้เกิดความ เข้าใจที่ดี ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในด้านการพัฒนาชุมชน	๔.๒๓	๐.๘๗	มาก
๓๘. เป็นกรรมการในการ เลือกตั้งของชุมชนและของ ชาติ เช่น การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจน การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร	๔.๐๐	๑.๑๕	มาก
๓๙. การมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยของชุมชน และของชาติด้วยการ เป็นหู เป็นตาให้กับตำรวจและ ทางราชการ	๔.๑๓	๐.๘๘	มาก
๔๐. การมีส่วนร่วมในการอบรมชาวบ้านให้รู้จักป้องกัน ตนเอง เช่น การอบรมลูก เลือชาวบ้าน หน่วยอาสา ป้องกันชาติ เป็นต้น	๔.๑๘	๐.๘๗	มาก

จากตารางที่ ๒๘ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็น
เกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนด้านการ เมืองการปกครองด้วยวิธีการต่าง ๆ
ในระดับมาก

ตารางที่ ๒๔ คำร้อยละและลำดับที่ของผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านการ เมือง
การปกครองในสถานศึกษา

ข้อคิดเห็นด้านการ เมืองการปกครอง	เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติ			
	N	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
๓๖. เผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แก่นักเรียนและประชาชน ด้วยการเป็นวิทยากร บรรยายความรู้ทางการ เมืองการปกครองทั้งใน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อนำไปใช้เป็นแนว- ทางในการจัดระบบการปกครองในท้องถิ่นของตน	๓๒๐	๑๙๓	๖๐.๓๑	๑
๓๗. ชี้แจงให้นักเรียนและประชาชน เข้าใจกลไกในการ ทำงานของระบบราชการและการปรับปรุงแก้ไขที่ รัฐบาลกำลังทำอยู่ เพื่อก่อให้เกิดความ เข้าใจที่ดี ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในด้านการพัฒนาชุมชน	๓๒๐	๑๘๗	๕๘.๔๔	๒
๓๘. เป็นกรรมการในการ เลือกตั้งของชุมชนและของชาติ เช่น การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการ เลือกตั้งผู้แทนราษฎร	๓๒๐	๑๘๖	๕๘.๑๓	๓
๓๙. การมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยของชุมชน และของชาติด้วยการ เป็นหู เป็นตาให้กับตำรวจและทาง ราชการ	๓๒๐	๑๒๕	๓๙.๐๖	๔
๔๐. การมีส่วนร่วมในการอบรมชาวบ้านให้รู้จักป้องกัน ตนเอง เช่น การอบรมลด เสือชาวบ้าน หน่วยอาสา ป้องกันชาติ เป็นต้น	๓๒๐	๑๗๕	๕๔.๖๘	๕

จากตารางที่ ๒๔ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่ ($\bar{x} = ๕๕.๑๓$)

มีความคิดเห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนด้านการเมืองการปกครองมากกว่า เห็นว่าได้มีการปฏิบัติแล้ว เมื่อพิจารณากิจกรรมที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติมากที่สุด จะเห็นว่า คือ กิจกรรมข้อที่ได้ลำดับที่ ๑ ซึ่งได้แก่ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แก่เด็ก เยาวชนและประชาชน ด้วยการ เป็นวิทยากรบรรยายความรู้ทางการเมืองการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อนำไปใช้ เป็นแนวทางในการจัดระบบการปกครองในท้องถิ่นของตน มีจำนวนครูที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติในข้อนี้ ๑๔๓ คน คิด เป็นร้อยละ ๖๐.๓๑ ส่วนกิจกรรมที่เห็นว่ามี การปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อที่ได้ลำดับที่ ๕ ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วม ในการรักษาความปลอดภัยของชุมชนและของชาติด้วยการ เป็นหู เป็นตาให้กับตำรวจและทางราชการ ซึ่งข้อนี้มีผู้ที่เห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติ เป็นจำนวน ๑๒๕ คน คิด เป็นร้อยละ ๓๘.๐๖

ตารางที่ ๓๐ แสดง เหตุผลและจำนวนของผู้ที่เห็นว่าไม่ควรมีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชน ด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้าน สุขภาพอนามัย และด้านการเมืองการปกครองในสถานศึกษา

ข้อคิดเห็น	เหตุผล	จำนวน
<u>บทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาชุมชน</u>		
๑. ครูและโรงเรียนระดับตำบลที่อยู่ใกล้ชิดชุมชนชนบท	ไม่ใช่หน้าที่ของครูโดยตรง	๒
จึงควรมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนด้วย		
๒. ควรมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์และส่งเสริม		
ให้ประชาชนร่วมมือกันในการพัฒนาตนเอง		
<u>ด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ</u>		
๓. การบริการให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ด้านการเกษตรและ	วัสดุอุปกรณ์มีน้อย เพราะงบประมาณมีไม่เพียงพอ	๗
อื่น ๆ ในการประกอบอาชีพแก่เด็ก เยาวชนและประชาชน		

ตารางที่ ๓๐ แสดง เหตุผลและจำนวนของผู้ที่เห็นว่าไม่ควรมีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้าน
เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้าน
สุขภาพอนามัย และด้านการเมืองการปกครองในสถานศึกษา (ต่อ)

ข้อคัดเห็น	เหตุผล	จำนวน
๔. การมีส่วนร่วมในการผลิต จัดหาหรือแนะนำแหล่ง ผลิตปุ๋ย เชื้อเห็ด พันธุ์ปลา ยาปราบศัตรูพืช แก้ว นักเรียนและประชาชน	ขาดงบประมาณในการดำ เนิน การ	๒
๕. สนับสนุนการผลิตและการนำทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การผลิตเครื่อง จักสาน หรือศิลปหัตถกรรมอื่น ๆ	ประชาชนไม่มีความรู้และขาด ความสนใจในการนำวัสดุใน ท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์	๑
๖. ฝึกอาชีพให้กับแม่บ้าน เพื่อ เพิ่มพูนรายได้ให้กับ ครอบครัวและขจัดการว่างงาน เช่น ฝึกอาชีพ การใช้มีดต่าง ๆ	๑. ครูไม่มีความรู้ความชำนาญ ในด้านนี้ ๒. ขาดงบประมาณดำเนินการ ๓. ครูมีหน้าที่การสอนเต็ม เวลา อยู่แล้ว	๔
๗. ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อ เก็บรายได้ของประชาชน ในท้องถิ่น	ขาดงบประมาณในการดำ เนิน การ	๑
๘. จัดกิจกรรมสนับสนุน เรื่อง เศรษฐกิจ เช่น จัด นิทรรศการ เกี่ยวกับอาชีพในชุมชน ให้ความรู้ เกี่ยวกับการจัดระบบ เศรษฐกิจที่ดีในประเทศต่าง ๆ เพื่อ เป็นแนวทางแก่นัก เรียนและประชาชนในการ ปรับปรุงระบบ เศรษฐกิจในท้องถิ่นของตน	ขาดงบประมาณในการดำ เนิน การ	๑
๙. การจัดหน่วยสาธิตในโรง เรียน เกี่ยวกับการบริการ ด้านการเกษตรและอื่น ๆ	๑. ขาดงบประมาณดำเนินการ ๒ ๒. ขาดบุคลากรที่มีความสามารถ ในด้านนี้	๒

ตารางที่ ๓๐ แสดง เหตุผลและจำนวนของผู้ที่เห็นว่าไม่ควรมีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้าน สุขภาพอนามัย และด้านการเมืองการปกครองในสถานศึกษา (ต่อ)

ข้อคิด เห็น	เหตุผล	จำนวน
๑๐. การบริการนอกโรงเรียน เช่น บริการรักษาโรคสัตว์ และตอนสัตว์โดยร่วมกับสัตวแพทย์อำเภอ	๑. บุคลากรไม่มีความรู้ด้านนี้ ๒. ไม่มีงบประมาณดำเนินการ	๔
๑๑. การจัดสหกรณ์ร้านค้า เป็นแบบอย่างแก่นัก เรียนและ ประชาชน	ไม่มีงบประมาณดำเนินการ	๔
๑๒. การจัดตลาดนัดจำหน่ายผลผลิตของนัก เรียนและ ประชาชน เป็นครั้งคราว	เคยจัดแต่ประชาชนไม่มาซื้อ	๑
๑๓. เป็นผู้นำชาวบ้านในการติดต่อแหล่งจำหน่ายผลผลิต ให้ชุมชน เพื่อขจัดการ เอารัด เอาเปรียบจากพ่อค้า คนกลาง	๑. อาจ เป็นภัยต่อตนเองและ ครอบครัว ๒. ไม่ใช้ภาระหรือความรับผิดชอบ	๑๐
๑๔. ติดตามข้อมูล เกี่ยวกับตลาดแรงงาน เพื่อ เสนอแนะให้ นักเรียนและประชาชนในชุมชนทราบความ เคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาชีพ	ประชาชนบางคนอาจมีความรู้ดี และมากกว่าครู	๔
๑๕. มีส่วนร่วมในการทำวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่นและนำผล การวิจัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นตนเอง เช่น โครงการวิจัยทาง เกษตร โครงการนำมูลสัตว์ มาเป็น เชื้อเพลิง โครงการการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น	-	-

ตารางที่ ๓๐ แสดง เหตุผลและจำนวนของผู้ที่เห็นว่าไม่ควรปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้าน สุขภาพอนามัย และด้านการเมืองการปกครองในสถานศึกษา (ต่อ)

ข้อคิด เห็น	เหตุผล	จำนวน
ด้านสังคมและวัฒนธรรม		
๑๖. ทำตัว เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านค่านิยมและการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนนิยมศรัทธา เพื่อเป็นการ ปลุกฝังสิ่งที่ดีงามแก่นัก เรียนและประชาชน เช่น การนิยมใช้ของไทย เป็นต้น	-	-
๑๗. การปลุกฝังให้นัก เรียน เป็นคนที่มีคุณธรรม เช่น มี ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่ฝักใฝ่ในวัตถุ- นิยม หลีกเลี้ยงอบายมุข เพื่อ เตรียมนักเรียนให้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป	-	-
๑๘. การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่าง เด็กกับชุมชนของตนเอง เช่น การจัดทัศนศึกษา การจัดค่ายพัฒนาชุมชนในฤดูร้อน	ฐานะของผู้ปกครองยากจนไม่ไหว ความร่วมมือ	๑
๑๙. การ เผยแพร่ความรู้แก่นัก เรียนและประชาชนด้วย การพูด การเขียน การค้นคว้าวิจัยในเรื่องของ การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมหรือสถาบันในชุมชน เพื่อที่จะนำความรู้นั้นไปปฏิบัติและแก้ไขป้ดหาของ ชุมชนได้อย่างถูกต้อง	๑. ขาดงบประมาณค่า เนินาการ ๒. บุคลากรไม่มีเวลาพอ	๑
๒๐. ส่ง เสริมการสร้างสาธารณประโยชน์ให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่น เช่น สร้างฝาย อ่างเก็บน้ำ สนามกีฬา ห้องสมุดประชาชน ฯลฯ	ขาดงบประมาณค่า เนินาการ	๔

ตารางที่ ๓๐ แสดง เหตุผลและจำนวนของผู้ที่เห็นว่าไม่ควรมีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชน ด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้าน สุขภาพอนามัย และด้านการเมืองการปกครองในสถานศึกษา (ต่อ)

ข้อคิดเห็น	เหตุผล	จำนวน
๒๑. การทำประวัติท้องถิ่น บุคคลสำคัญ ปุชนิยสถาน ประเพณี นิทานและเพลงพื้นบ้าน	ขาดงบประมาณดำเนินการ	๑
๒๒. ส่งเสริมการจัดพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น	๑. ขาดงบประมาณดำเนินการ ๒. ไม่มีความรู้ความสามารถ	๔
๒๓. การจัดบริการอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ในงานพิธีต่าง ๆ ของท้องถิ่น	อาจชำรุดสูญหายได้	๒
๒๔. การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ในท้องถิ่น	-	-
<u>ด้านการศึกษาและนันทนาการ</u>		
๒๕. ส่งเสริมการอ่านออก-เขียนได้ของประชาชน โดย การเปิดสอนนอกเวลาราชการและให้บริการ ห้องสมุดโรงเรียนแก่ประชาชนทั่วไป	๑. ขาดงบประมาณดำเนินการ ๒. ประชาชนยากจน เศรษฐกิจ ไม่ดี ไม่มีโอกาสเรียนต่อ นอกเวลาได้	๔
๒๖. การให้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดประชุม อบรม และการจัดงานต่าง ๆ	-	-
๒๗. การจัดดนตรีและการละเล่นร่วมกิจกรรมของ ท้องถิ่น	ขาดงบประมาณดำเนินการ	๑
๒๘. การจัดอบรมการเล่นดนตรี การขับร้องพื้นบ้าน และกีฬาแก่ประชาชนทั่วไป	-	-
๒๙. การให้บริการในการใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการ เล่นกีฬาและออกกำลังกาย	เป็นโรงเรียนขนาดเล็กขาด อุปกรณ์ด้านการกีฬา	๒

ตารางที่ ๓๐ แสดง เหตุผลและจำนวนของผู้ที่เห็นว่าไม่ควรมีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชน ด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้าน สุขภาพอนามัย และด้านการ เมืองการปกครองในสถานศึกษา (ต่อ)

ข้อคิดเห็น	เหตุผล	จำนวน
๓๐. การให้บริการโดยการจัดสถานที่พักผ่อนและสนามเด็กเล่น	๑. ขาดงบประมาณดำเนินการ ๒. ผู้มาใช้บริการไม่ช่วยกันรักษาเกรงเกิดการชำรุดสูญหาย	๔
<u>ด้านสุขภาพอนามัย</u>		
๓๑. การจัดกิจกรรมเผยแพร่ด้วยการบริการเอกสารและอุปกรณ์ในการวางแผนครอบครัว	๑. ไม่ใช่หน้าที่ของครู ๒. ครูไม่มีความรู้ด้านนี้ ๓. ขาดงบประมาณดำเนินการ	๔
๓๒. การจัดกิจกรรมและบริการด้านการป้องกันโรคติดต่อ เช่น การปลูกฝี ฉีดวัคซีน	เกินความสามารถของครู	๖
๓๓. การบริการยาสาฆ่าแมลงประจำหมู่บ้านและการปฐมพยาบาล	๑. มีอนามัยตำบลอยู่แล้ว ๒. ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ๓. ขาดงบประมาณดำเนินการ	๑๓
๓๔. การให้บริการน้ำสะอาด เช่น ที่เก็บน้ำฝน การขุดบ่อน้ำบาดาลและการสร้างประปาหมู่บ้าน	๑. ขาดงบประมาณดำเนินการ ๒. ไม่ใช่หน้าที่ของครู	๖
๓๕. การบริการด้านสุขาภิบาล เช่น จัดกิจกรรมนักเรียนอาสาสมัครในการปรับปรุงและพัฒนาสุขาภิบาลของชุมชน	๑. ไม่ใช่หน้าที่ของครูโดยตรง รัฐมีหน่วยงานอื่นดำเนินการอยู่แล้ว ๒. ขาดงบประมาณดำเนินการ	๔

ตารางที่ ๓๐ แสดง เหตุผลและจำนวนของผู้ที่เห็นว่าไม่ควรมีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชน ด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษาและนันทนาการ ด้าน สุขภาพอนามัย และด้านการ เมืองการปกครองในสถานศึกษา (ต่อ)

ข้อคิด เห็น	เหตุผล	จำนวน
<u>ด้านการเมืองการปกครอง</u>		
๓๖. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข แก่ นักเรียนและประชาชนด้วยการ เป็นวิทยากรบรรยาย ความรู้ทางการ เมืองการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ เพื่อนำไปใช้ เป็นแนวทางในการจัด ระบบการปกครองในท้องถิ่นของตน	๑. ประชาชนไม่สนใจฟัง ๒. ขาดงบประมาณดำเนินการ ๓. เป็นหมู่บ้านใน เขตอาสา พัฒนาและป้องกันตนเอง เกรง จะ เป็นอันตราย	๔
๓๗. ชี้แจงให้นัก เรียนและประชาชน เข้าใจกลไกในการ ทำงานของระบบราชการและการปรับปรุงแก้ไขที่ รัฐบาลกำลังทำอยู่ เพื่อก่อให้เกิดความ เข้าใจที่ดี ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในด้านการพัฒนาชุมชน	๑. ประชาชนไม่สนใจฟัง ๒. ครูไม่มี เวลา เพียงพอ	๓
๓๘. เป็นกรรมการในการ เลือกตั้งของชุมชนและของชาติ เช่น การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนการ เลือกตั้งผู้แทนราษฎร	-	-
๓๙. การมีส่วนร่วมในการ รักษาความปลอดภัยของชุมชน และของชาติด้วยการ เป็นหู เป็นตาให้กับตำรวจและ ทางราชการ	เกรงจะไม่ปลอดภัยต่อตนเอง และครอบครัว	๑
๔๐. การมีส่วนร่วมในการอบรมชาวบ้านให้รู้จักป้องกัน ตนเอง เช่น การอบรมลูก เสือชาวบ้าน หน่วย อาสาป้องกันชาติ เป็นต้น	-	-

จากตารางที่ ๓๐ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลจำนวนน้อยที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับเหตุผลที่เห็นว่าไม่ควรมีการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชนในแต่ละรายข้อ แต่เมื่อสรุปเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยกับการปฏิบัติดังกล่าวตามรายข้อแล้ว สามารถสรุปและ เรียงลำดับ เหตุผลที่แสดงไว้จากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ คือ ขาดงบประมาณดำเนินการ ไม่ใช่ภาระหน้าที่ของครูโดยตรง ประชาชนไม่มีความรู้และขาดความสนใจ ครูไม่มีเวลาพอที่จะปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชน ครูไม่มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติกิจกรรมบางอย่าง เกรงจะไม่ปลอดภัยต่อตนเองและครอบครัว เกรงการชำรุดสูญหายของอุปกรณ์และประชาชนมีฐานะยากจน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของครูและข้อ เสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของครู ปรากฏในตารางที่ ๓๑-๓๔

ตารางที่ ๓๑ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของครูและโรงเรียนมัธยมระดับตำบล : ปัญหาด้านประชาชน

ข้อปัญหาด้านประชาชน	ระดับปัญหา		
	$\bar{x}$	S.D	แปลความ
๑. ความสนใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการศึกษาของโรงเรียน	๓.๓๖	๐.๕๔	ปานกลาง
๒. ความแตกต่างในด้านการอ่านออก เขียนได้ของประชาชน	๓.๒๗	๐.๕๕	ปานกลาง
๓. ความยากจนหรือการมีรายได้ต่ำ	๓.๕๕	๑.๐๔	มาก
๔. ความอ่อนแอ ป่วยไข้จนไม่สามารถประกอบกรงานได้	๒.๕๔	๐.๕๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๓๑ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนในด้านประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อปัญหาที่เกี่ยวกับความยากจนหรือการมีรายได้ต่ำของประชาชน มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๓๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
พัฒนาชุมชนของครูและโรงเรียนมัธยมระดับตำบล : ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู

ข้อปัญหาเกี่ยวกับตัวครู	ระดับปัญหา		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
๑. ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน เช่น ครูขาดความรู้ และความถนัดในวิชาชีพที่จะให้คำแนะนำแก่ประชาชน ในหมู่บ้าน	๓.๐๓	๑.๑๓	ปานกลาง
๒. การขาดความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการพัฒนา ชุมชน	๒.๘๗	๑.๑๐	ปานกลาง
๓. ความสัมพันธ์ระหว่างครูและประชาชนในหมู่บ้าน	๓.๐๓	๑.๒๒	ปานกลาง
๔. คณะครูยังไม่เข้าใจหน้าที่และนโยบายของกระทรวง และรัฐบาลในการที่จะให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชน	๓.๐๐	๑.๒๐	ปานกลาง
๕. เวลาของครูที่จะช่วยในด้านการบริการให้ความรู้แก่ ประชาชนมีไม่เพียงพอ	๓.๕๗	๑.๑๑	มาก

จากตารางที่ ๓๒ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน ในด้านปัญหาเกี่ยวกับตัวครู อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อปัญหาที่เกี่ยวกับ เวลาของครูที่จะช่วยในการบริการให้ความรู้แก่ประชาชนมีไม่เพียงพอจะมีระดับปัญหาในระดับมาก

ตารางที่ ๓๓ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
พัฒนาชุมชนของครูและโรงเรียนมัธยมระดับตำบล : ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับ ปัญหา		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
๑. ความกันดาร ขาดแคลนทรัพยากรรวมถึงสภาพ เส้นทาง คมนาคมที่ไม่สะดวก	๓.๕๓	๑.๒๔	มาก
๒. เป็นท้องถิ่นใน เขตคูกคามของผู้ก่อการร้าย	๒.๔๒	๑.๑๖	น้อย
๓. การขาดการประสานงานของหน่วยราชการในท้องถิ่น ที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชน	๓.๓๑	๑.๑๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๓๓ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลมีระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับ
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน ในด้านปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับที่
แตกต่าง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อปัญหาที่เป็นปัญหามาก คือ ความกันดาร ขาดแคลน
ทรัพยากรรวมถึงสภาพ เส้นทางคมนาคมที่ไม่สะดวก ปัญหาปานกลาง คือ การขาดการประสานงานของ
หน่วยราชการในท้องถิ่นที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชน และข้อที่เป็นปัญหาน้อย คือ เป็นท้องถิ่นใน เขต
คูกคามของผู้ก่อการร้าย

ตารางที่ ๓๔ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
พัฒนาชุมชนของครูและโรงเรียนมัธยมระดับตำบล : ปัญหาด้านงบประมาณ

ข้อปัญหาด้านงบประมาณ	ระดับ ปัญหา		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
๑. การขาดงบประมาณที่จะใช้สนับสนุนโครงการที่จะออกไป ช่วยพัฒนาชุมชน	๔.๐๒	๑.๑๖	มาก
๒. ขาดวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็น เครื่องมือส่งเสริมและสนับสนุน การอบรมและการฝึกวิชาชีพของประชาชนในหมู่บ้าน	๔.๒๑	๐.๘๘	มาก

จากตารางที่ ๓๔ จะเห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน ในด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการพัฒนาชุมชนเพิ่มเติม

จากแบบสอบถามจำนวน ๓๒๐ ฉบับ มีผู้เขียนข้อปัญหาเพิ่มเติม ๓๗ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๖ ซึ่งสรุปปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอเพิ่มเติมในแต่ละด้านได้ดังต่อไปนี้

๑. ด้านบุคคล

ก. ประชาชน มีปัญหาดังนี้ คือ

- ๑) ชาวผู้นำท้องถิ่นที่มีความเข้าใจในปัญหาของชุมชน
- ๒) ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของโรงเรียนและไม่ค่อยสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ข. ครู มีปัญหาดังนี้ คือ

- ๑) ที่พักอาศัยของครูอยู่ไกลจากชุมชน
- ๒) ครูขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน
- ๓) ครูบางคนทำตนไม่เป็นที่น่าเชื่อถือและศรัทธาแก่ชุมชน
- ๔) ผู้บริหารโรงเรียนไม่เข้าใจและมองไม่เห็นคุณค่าของการพัฒนาชุมชน
- ๕) เศรษฐกิจของครูไม่ดี สวัสดิการไม่ดี ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

๒. ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีข้อปัญหาเพิ่มเติม

๓. ด้านงบประมาณ ไม่มีข้อปัญหาเพิ่มเติม

๔. ปัญหาด้านอื่น ๆ มีข้อปัญหา ๑ ข้อ คือ

- ๑) ปัญหาที่บุคลากร (ข้าราชการ) และประชาชนส่วนมากขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง ใช้เวลาว่างไปในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ อันเป็นเหตุให้สูญเสียเวลาและทรัพยากรสิ้นไปโดยไร้เหตุ

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของครูและ
โรงเรียนมัธยมระดับตำบล

จากแบบสอบถามจำนวน ๓๒๐ ฉบับ มีผู้เขียนข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาทั้ง ๓ ด้าน มา ๑๓๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๙ ดังมีผลสรุปข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านตัวบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านงบประมาณ ดังต่อไปนี้

๑. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านบุคคล

ก. ประชาชน มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

- ๑) ควรส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบและการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาเคลื่อนที่ เพื่อฝึกฝนอาชีพให้กับประชาชนในฤดูแล้ง เพื่อจะได้นำความรู้ไปหารายได้พิเศษ
- ๒) ควรส่งเสริมให้มีการอบรมเยาวชนที่ไม่มีโอกาสเรียนต่อในระบบโรงเรียนอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ
- ๓) ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น เป็นคณะกรรมการต่าง ๆ
- ๔) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบและมีความเข้าใจในกิจกรรมที่ทางโรงเรียนดำเนินงานอยู่ทั้งทางด้านการศึกษาและพัฒนาชุมชน
- ๕) ควรจัดบริการด้านข่าวสารโดยให้ทางรัฐบาลมีนโยบายให้ทุกหมู่บ้านมีแหล่งข่าวสารหรือห้องสมุดทุกตำบลหมู่บ้าน
- ๖) ควรสร้างความสัมพันธ์ ความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อข้าราชการครูให้มากขึ้น

ข. ครู มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ดังนี้

- ๑) เปลี่ยนหลักสูตรการผลิตครูให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน และตรงกับความต้องการของท้องถิ่น
- ๒) ควรมีการอบรม เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีและมีความเข้าใจต่อนโยบายและหลักการให้ครูและโรงเรียนมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน ซึ่งปัจจุบันครูส่วนมากยังไม่เข้าใจ

- ๓) ควรจัดสร้างที่พักอาศัยในโรงเรียนให้เพียงพอสำหรับครู เพื่อจะได้มีเวลาและโอกาสใช้เวลาว่างสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและพัฒนาชุมชน
- ๔) ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการ เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน
- ๕) ควรบรรจุครูที่เป็นบุคลากรที่มีภูมิความรู้ในท้องถิ่นนั้น เท่านั้น
- ๖) ควรมีการปรับปรุงสวัสดิการ เช่น มีค่า เบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะในการออกทำงานพัฒนาชุมชนนอก เวลาราชการ
- ๗) ควรวางตัว เป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์และทำตัว เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ประชาชน เกิดศรัทธาและให้ความร่วมมือ
- ๘) ควรให้ครูสอนตามความถนัดและตรงกับประสบการณ์ที่ได้ เรียนมา
- ๙) ควรเพิ่มความ เสียสละ เวลาและควรมีอุดมคติในการสร้างสรรค์สังคมให้มากขึ้น
- ๑๐) เมื่อมีโอกาสและ เวลาว่างครูควรศึกษาหาความรู้ เพิ่ม เต็มทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพอยู่เสมอ

๒. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

- ๒.๑ ควรมีการปรับปรุง เส้นทางคมนาคมให้สะดวกและทั่วถึงทุกตำบลและหมู่บ้าน
- ๒.๒ ควรปรับปรุงการชลประทานให้ทั่วถึง เพราะภาคอีสานมีปัญหาด้านนี้มากที่สุด โดยขั้นแรกต้องช่วยตนเองก่อนด้วยการพยายามจัดหาแหล่งน้ำที่มีอยู่ในท้องถิ่น และเพิ่มการปรับปรุงให้มีน้ำใช้ตลอดปี โดยการสร้างฝายกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งและการขุด เจาะบ่อน้ำบาดาล
- ๒.๓ ควรจัดสร้างสวนป่า เพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำและการพักผ่อนหย่อนใจ
- ๒.๔ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาชนบทควรมีการร่วมมือและประสานงานในการพัฒนาหมู่บ้านให้มากกว่าปัจจุบันที่ส่วนใหญ่ต่างคนต่างทำ
- ๒.๕ ควรเอาใจใส่และสนใจพัฒนาใน เขตภูมิภาคของผู้ก่อการร้ายเป็นพิเศษ

๓. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณ

- ๓.๑ จัดงานการกุศลและขอบริจาคจากประชาชน เพื่อสมทบกับงบประมาณแผ่นดิน
- ๓.๒ การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางควรคำนึงถึงสภาพความจำเป็นหรือปัญหาของแต่ละท้องถิ่น เสียก่อนจึงจัดให้ไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ และควรจะมีการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ
- ๓.๓ ควรพยายามใช้แรงงานจากนักเรียนและผู้ปกครอง โดยการขอความร่วมมือหลังจากการว่างจากงานประจำ
- ๓.๔ ควรพยายามใช้แหล่งประกอบการหรือวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุด
- ๓.๕ ควรมีธนาคารหรือสหกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ในการเกษตร โดยขอความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานทางราชการทุกหน่วยในชุมชน
- ๓.๖ ควรให้โรงเรียนมัธยมระดับตำบลทุกแห่ง เข้า เป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาชนบท หรือ มพช.

๔. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาคืออื่น ๆ

บุคลากรทุกฝ่ายและประชาชนทุกคนในชุมชน ต้องรู้หน้าที่ ตรงต่อเวลา เห็นความสำคัญ ของส่วนรวม กำจัดสิ่งฟุ่มเฟือยในชีวิตประจำวัน และถือศีล ๕ อย่างเคร่งครัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย